

GORENJEV

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petit-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, urednistvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Tedenska priloga:

„Jesenška Straža“.

Mesečna priloga:

„Slovenski Tehnik“.

Taktična poteza.

Nič na svetu morda dr. Šuštersič ne črti bolj od kranjskega meščanstva, kranjske inteligence. To je umljivo. Mi vemo, kako ganljivo se je obračal v zadnjih letih pred vsako volitvijo v državni ali deželni zbor na to meščanstvo, na inteligenco. A vsi poskusi so bili brez uspeha. To boli. Zaradi tega je bilo pričakovati, da bo pri prvi priliki skušal izvršiti posel osvobodilca v najširšem obsegu. To je dosegel pri določitvi volilnih okrajev za Kranjsko. In ker se mu pri tem poslu, kar je globoko obžalovati, niso stavile prav nobene ovire, je bil «s Kranjsko kmalu gotov». Ta taktična poteza je imela uspeh, da je politično ubila meščanstvo in inteligenco na Kranjskem, ali imela je še bolj žalostno potezo — ubila je tudi koroške Slovence. Po odkritjih dr. Brejca o tem ne more biti nobene dvombe več.

Če «Slovenec» govori o drugem koroškem mandatu, se obnaša kakor človek, kateremu se je stopilo na kurje oko. Uredništvo pozabi na tretji strani, kaj se je trdilo na

prvi strani. Značilno je, da «Slovenec» najbolj napada dr. Brejca zaradi tega, ker je opozoril na zvezo med mestno kurijo na Koroškem in mestno kurijo na Kranjskem. To je za nas zelo poučno. Kakor znano, se je vršila stvar tako: Vodstvo koroških Slovencev je poslalo dr. Ploju volilni načrt za Koroško z mestno kurijo. Po tem načrtu sta bila Koroščem osigurana dva slovenska mandata. S tem načrtom so bili zadovoljni tudi krščanski socijalci. Le-ti tvorijo s Slovani v volilnem odseku večino. Kljub temu je ta načrt padel v odseku. Tu se začne tista točka, glede katere se izgovarjata «Slovenec» in Šuštersič na nasprotujoči si način. Prvi trdi, da so krščanski socijalci že davno snedli besedo — in to morda tudi res — drugi pa trdi, da za ta načrt niso bili za pridobiti. To je neverjetno, ker jim je načrt ugajal. Vodja krščanskih socijalcev — Weiss — se je obrnil na dr. Gessmanna zaradi tega glasovanja in ta je menda odgovoril: Was wollet ihr, wir haben im Einverständnis mit Dr. Šuštersič gehandelt.

V «Slovencu» se je objavilo pismo dr. Gessmanna, da ni rabil tu navedenih besed. Dr. Gessmann pa ne trdi — in to je važnejše — da bi se njegovo glasovanje ne bilo vršilo vsoglasju z dr. Šuštersičem, on le piše, da ni govoril navedenih besed. Odločilno pa je glasovanje, in mi

nismo opazili, da bi bila slovanska zveza krščanskim socijalcem kaj zamerila to glasovanje. In tu je menda dr. Brejca položil svoj prst v najhujšo rano.

Če bi se bila namreč za Koroško ustanovila mestna kurija — in ni resnega povoda, da bi se bila temu ustavljala do skrajnosti nemška ljudska stranka, posebno pa še krščanski socijalci, potem bi bilo težko, upirati se mestni kuriji na Kranjskem. Koroški Slovenci bi dobili dva mandata, ali obenem bi se bile zboljšale šanse kranjskih meščanov in slovenske inteligence na Kranjskem. Načrt koroških Slovencev je oviral namene klerikalne politike na Kranjskem. Ta načrt je bil pravičen, ali v politiki se ne gre za pravico, temveč za moč. Klerikalna stranka je stala torej pred alternativno, ali mestna kurija za Koroško in Kranjsko in dva slovenska mandata za Koroško, ali uničenje mestnih kurij in uničenje koroških Slovencev. Zato očita «Slovenec» v sobotni številki dr. Brejcu, da se vtika v kranjske razmere — ali je pri dnevniku še mogoče bolj špinarsko stališče? — zato mu očita, da s svojimi razkritji škoduje njegovim («Slovenčevim») interesom, da se pa tu zanj neha vsaka narodnost in sploh vsaka debata, ter mu zuga, da ga bo ubil potom prekega suda. Mi ne vemo in ne bomo razsojali, koliko liguorijanske morale tiči v pismu dr.

PODLISTEK.

M u h e.

Politična dekadencia.

Sredna domovina!
Pri bokalih vina
so možje sedeli
v pozno noč in pili,
jeli in kadili
ter za dom trpeli.
Prisla je danica
dne napovednica;
domoljubi vrli
kot bi vsi pomrli
pod klopjo ležali
so in sladko spali.
Tako je minila
njih spomladna setev,
a jesen rodila
je — sentnjivo žetev!

S—n.

Nemška bistroumnost.

Nemci se povsod in ob vsaki priliki sirokoustijo, da so najbolj izobražen in nardarjen narod. Njih književni pravopis pa kaže, da so veliki duševni reveži in zakrknježi in da jih mi Slovenci s svojim pravopisom visoko nadkriljujemo. Mi imamo za vsak glas poseben pismeni in tiskovni znak ali črko, Nemci pa niso mogli misliti tako daleč, da bi izumili toliko črk, kolikor glasov imajo v svojem jeziku. Zato si sestavljajo nekatere črke iz drugih tako, da sestoji njih h iz dveh, š iz treh in ž celo iz štirih črk! In koliko druge brezglasne šare, ki zahteva vsako leto mnogo časa, skladalnice papirja in sode črnila, je v nemškem pravopisu! Slovenci pa nimamo v svojem pravopisu ničesar nepotrebnega in vendar se vseeno lahko razumemo, Nemci bi nas gotovo radi posnemali ter uredili svoj borni pravopis po naši pisavi, kakor so se nekdanji divji Mažari učili zidati

hiše in obdelovati polje od prednikov sedanjih podjarmljenih podonavskih Slovanov; ali njih nemški napuh jih odvraca od tega napredka! Kak Schaffskutschmann pa si morda celo domišlja, da bomo v kratkem tudi mi Slovenci prevzeli v svoj pravopis nemško takozvano Geschäftvereinfachung, s katero se neprenehoma z vseh višjih uradnih mest obsiplje nižje urade avstrijske in vedno huje zamotava njih posle ter obklada urade s pomnoženim in nepotrebnim delom!

B.

Kaj je Radovljica?

Radovljica je pribežališče nemških in nemčurskih uradnikov s Kranjskega, Štajerskega in Koroškega!

Zakaj?

To vedo skrivni vladni duhovi!

Gessmanna, gotovo pa je, da dr. Šustersič pri razpravi o Koroški ni odprl ust, gotovo je, da je pri kompenzaciji za kočevski mandat le prisiljen po dr. Brejcu zahteval reasimiranje za Koroško ali Štajersko, gotovo je tudi, da dr. Gessmann in krščanskim socialcem ni prav nič zameril glasovanja v volilnem odseku in gotovo je, da ima največji interes na tem, da se ne osnuje mestna kurija na Kranjskem. Zaradi tega je «Slovenec» vedno zmešan, vedno nervozen, če govori o koroških Slovencih. Nasi poslanci so storili vse, kar je bilo mogoče, liberalci pa nič. Danes trdi: Korošcem se godi vnebovpijoča krivica, jutri zopet, da se Korošci vtikajo v kranjske zadeve. Enkrat pravi, da se morajo napeti vse moči, da se jim pomaga, drugič zopet, da škodujejo njegovim interesom in da jih bo pobijal po vojskinem pravu.

Če torej trezno premislimo vsa ta priznanja, vse te izgovore, vsa protislovja, moramo priti do zaključka, da družega koroškega mandata ni upropastila vlada, ne nemška ljudska stranka, ne krščanski socialci, ampak strah pred mestno kurijo na Kranjskem.

Katoliški shod.

Nad belo Ljubljano se zbirajo črni oblaki, ki jo bodo zagrinjali tri dni, kakor da je nikdar več ne obsije zlato solnce, solnce duševne svobode in kulturnega napredka. Iz vseh slovenskih dežel, od sinjega obrežja Jadranskega morja, pa do Drave in Kulpe, se bode zbralo vse, kar je črnega, kakor jate krokarjev, da se združi v zopni zbor, v katerem se bode smel tupatam oglasiti celo kakšen ponočni čuk ali tudi topi kalin. Pochenši od nadškofa pa doli do zadnjega mežnarja, od doktorja prava in svetega pisma pa do idijotskega analfabeta, se bode združilo vse, kar priseza na brezdomovinski klerikalizem, pa četudi samo na povelje naših nadutih župnikov in kaplanov, da postane deležno papeževnega blagoslova, ki ga je znal pridobiti naš škof, bogve s kakšnimi pretvezami.

Bajke in povesti o Gorjancih. II.

(Napisal Janez Trdina. V Ljubljani 1906. Založil L. Schwentner. Natisnil Ivan Primož Lampret v Kranju. Str. 181. Cena broš. 2 K, eleg. vez. 3 K 20 v., po pošti 20 v. več.)

Leta 1867. se je nastanil v gostilni Florijana Virka v Bršlinu pri Novem mestu ne navaden človek. Dasi gosposkega stanu je rad posedal v gostilni med kmečkimi pivci, pa pazljivo poslušal njih šaljive in resne pogovore, njih dovtype in šale, njihove vesele in ozbiljne popevke. Kar mu je posebno ugajalo, to si je vestno zapisaval. Potoval je mnogo po Dolenjskem, posečal je zlasti rad božja pota na Žalostni gori, na Zaplazu, pri Materi božji pomočnici poleg Kostanjevice, pri Treh Farah poleg Metlike in povsod opazoval pogovore in ponašanje kmečkih romarjev. Zahajal je pridno na sejme v obližju Novega mesta, posebno so se mu prikupili Gorjanci, ki gredo od kočevskih hribov do Save in dele na daleč od Slovencev srbske Žumberčane, Hrvate Staroselce in najbližje

Sklican je slovenski «katoliški» shod kar na tri dni: 26., 27. in 28. t. m., in sicer v srce Slovenije, v našo Ljubljano. Že cele tedne agitirajo za ta shod nasi psevdoduhovniki na vse kriplje, z lepo in z grdo, vabeč in grozeč, da se našim ubogim kmetičem kar v glavi vrti. Obeta se jim zlata doba za slovenskega «katoliškega» kmeta, ki bode tem sigurneje zasijala, čim več jih pride v Ljubljano — in pride jih mnogo, za to so nasi klerikalni backi dovolj neumni. Prišli pa bodo tudi taki, ki sicer dobro poznajo tak humbug (Amerikanci pravijo tako vsaki prefrigani slepariji), a upajo, da si z udeležitvijo pridobijo naklonjenost naših klerikalnih mogotcev in zato tudi kako korist. Tri dni bodo nasi kmetiči po Ljubljani trgali čevlje, poslušali mnogo laži in se dali izzemati do zadnjega, največkrat izposojenega groša — potem pa se brenčočih glav in praznih mošenj vrnil domov — nič bolj pametni, ali še bolj neumni, kakor so sedaj. Prireditelji pa se bodo v potu svojega obraza trudili, da dokažejo svojim vernim backom, da je vsa njih časna sreča in večno izveličanje zavisno od tega, če bodo slepo pokorni svojim blagoslovljenim župnikom in kaplanom.

«Slovenski katoliški shod» imenujejo to prirediteljev. «Katoliški» naj pomenja «verski» — torej naj nerazsodne mase mislijo, da se gre za versko prirediteljev, da se bode tam razpravljalo zgolj o verskih zadevah, da je zopet enkrat «vera v nevarnosti» in jo je treba zopet rešiti. A vse skupaj ni družega kot šovinistična demonstracija z namenom, varati naš narod in celo avstrijsko javnost, da je vse slovenstvo že do mozga poklerikaljeno, in da na Slovenskem vlada edino volja Šustersičeva in Jegličeva. Tako hočejo za norca imeti ves svet. Zaradi lepšega so postavili na dnevni red celo vrsto različnih predmetov, ki so sicer važni v javnem življenju vsakega naroda, a v Ljubljani jih bodo osmešili in spakedrali do skrajnosti, hoteč za vsako malenkost in trivialnost posili dokazati, da mora biti katoliška. V katoliških konsumih morajo katoliški kaplani katoliškim devicam in ženicam katoliško pomerjati katoliške steznike (modrce) in predpasnike, katoliškim pijanckom točiti pristno katoliški jeruš in cviček, katoliški advo-

nam sorodnike Bezjake, obenem pa tudi ogrsko-hrvatsko državo od naše Avstrije. Prekoračil je to hribovje več nego petdesetkrat.

Ta mož je bil upokojeni profesor Janez Trdina, doma pri Dremalu v Mengšu na Gorjanskem. Kar je videl in slišal med ljudstvom po gostilnah, božjih potih in sejmovih, to je povil v svoje slavnoznane, nedosežne «Bajke in povesti», ki jih je leto za letom prinašal «Ljubljanski Zvon» in ki so obudile med njegovimi bralci upravičeno občudovanje in zaslužen priznanje.

Za domovino svojih bajk in povesti pa si je izbral Gorjance. Vse te bajke so se zrodile v pisateljevi fantaziji, ali v narodnem duhu, poleg narodnih nazorov, spominov in poročil. Z njimi je hotel zopet oživiti staronarodno slovstvo, to je, narodne pripovedke, ki bodo skoro izginile z lica slovenske zemlje zato, ker se niso razvijale, nego so ostale vedno enake. Potrudil pa se je pisatelj, da je stare narodne nazore pomnožil in obogatil z idejami napredujočega časa: z rodoljubjem, svobodoljubjem, slovenstvom, slavjanstvom,

katimorajo katoliškim kmetom prodajati pristno katoliško žlindro in katoliški backi v katoliške namene žrtvovati zadnji katoliški groš i. t. d. i. t. d. katoliško, katoliško in zopet in še katoliško bode vse, vse tiste tri dni. A nas pa bodo preklinjali, izročali nas hudiču in obžalovali, da ne smejo po lepem srednjeveskem običaju napraviti v povečanje katoliškega Boga in katoliške vere, ter v veselje katoliških zborovalcev zažgati velikanske grmade in na njih sežgati najprej nekaj Tavčarjev, Hribarjev in takih, potem pa vse urednike in sotrudnike, tiskarje, stavce, raznašalce i. t. d. nekatoliških naprednih listov. To bo «katoliški» shod! Da bode pa tudi vseslovenski, za to bodo poskrbeli koroški Slovenci, ki jih je prodal naš slavni politik in mešetar katoliški Šustersič za par katoliških kranjskih mandatov.

Nikakor nimamo namena, odvracati naših čitateljev od tega imenitnega shoda, ker jih nočemo razžaliti s sumnjo, da bi bili sploh tako «katoliško» neumni, da bi sedli klerikalnim ptičarjem na limanice; marveč, še svetujemo jim, naj si ogledajo ves humbug od blizu, da se bodo na lastne oči prepričali, kako znajo klerikalni agitatorji od najnižjega do najvišjega «farbati» in lagati. Samo paziti morajo, da bodo vselej na pravo komando in o pravem času kričali «Živijo, fej, res je i. t. d.» da bodo o pravem času in na pravi migljaj ogorčeni, navdušeni, ginjani i. t. d. — sicer pa, da ne bodo zbleknili nobene besedice, ako nočejo, da ne bodo po «katoliško» pahnjeni iz črede vernih backov. Kajti, tak bo in mora biti vseslovenski katoliški shod. Dičnim katoliškim poslancem Drobniču, Demšarju i. dr. pa se posebno priporočamo, naj na katoliškem shodu stavijo na našega škofa Bonaventuro sledečo interpelacijo:

1. Zakaj in za koliko so prodali nasi klerikalni poslanci katoliške koroške Slovence nemškimi protestantom, torej krivovercem?
2. Kedaj bode nehal odirati «naše verno ljudstvo» za svoje zavode in druge politične namene?
3. Kedaj bode ustavil razne svinjarije, ki se vrše po mnogih farovžih v največje pohujsanje vernikov.

s hrepenenjem po prosveti in vseh drugih zakladih, ki pospešujejo človeško blaginjo. Obenem pa se je odločil udrihati po praznoverju, ki se je obesilo na pravo vero Kristovo in jo tišči k tlom ter ji preti, da jo ugonobi s svojimi izmisljotinami.

Tako globoko še ni nihče pogledal v dušo našega naroda kakor Trdina v svojih «Bajkah in povestih», nihče tako verno in resnično naslikal nazorov, vraž in predsodkov, vrlin in napak, našega kmeta, nihče tako točno popisal ljubezni in sovraštva, žalosti in veselja, ki polje v srcu preprostega Slovenca. Kdor hoče spoznati našega kmeta do jedra, kdor se hoče natančno poučiti o bogatem duševnem življenju njegovem, ta sezi po Trdinovih «Bajkah in povestih» pa jih beri in beri.

Drugi zvezek «Bajk in povesti o Gorjancih» obsega sedem bajk in povesti.

Sveti Feliks (str. 1—17). O tem svetniku je zvedel Trdina pri zgovornem krčmarju Trstaku. Posebno ga časte Pod-

4. Kedaj bode zopet odpravil zloglasne devičarske družbe, moške in še bolj ženske, ki so same sole pohujšanja.

5. Po kateri božji zapovedi mu je dovoljeno kopiciti dolgove na dolgove, ki jih na škodo svojih upnikov nikdar plačati ne bo mogel.

6. Kedaj bode ustavil lov na hranilne knjizice, testamente, darove med živimi i. t. d.

7. Kedaj bode že spoznal, da on ni za ljubljanskega škofa ter se umaknil v kak samostan.

Zelo radovedni smo na odgovore tem interpelacijam, le to je, da med vsemi stotinami ali tisoči udeležnikov katoliškega shoda ne bode niti enega, ki bi bil toliko moč in poštenjak, da bi si upal postaviti ta vprašanja.

Slovinci!

Izvrševalni odbor jugoslovanske socialno-demokratske stranke je izdal povodom III. katoliškega shoda v Ljubljani, ki se prične dne 26. t. m., prav umesten oklic ne le za svoje somisljenike, ampak tudi za vsakega svobodomiselnega Slovence. Zato objavljamo na tem mestu doslovno ta oklic, ki slóve:

«Pod imenom tretjega katoliškega shoda pripravlja klerikalna stranka za dneve 26., 27. in 28. avgusta veliko demonstracijo, katere prozorni namen je v prvi vrsti, obuditi v najširši javnosti mnenje, da je ves slovenski narod napolnjen s klerikalnim duhom, da ima klerikalizem absolutno moč nad slovenskim narodom, da je rimsko mračnjastvo edini ideal Slovencev.

Dolgotrajne izkušnje dokazujejo, da je ime «katoliško» na Slovenskem samo sinonim za «klerikalno». Karkoli se snuje in prireja pod tem imenom, ima namen, utrditi in povečati moč klerikalne stranke in oklepati Slovence v verige srednjeveškega mračnjastva, sovražnega vsakemu napredku, vsaki svobodi, vsakemu razvoju. S krinko ljudskega prijateljstva hodi klerikalizem po slovenskih deželah; potlačiti ljudstvo, uničiti njegovo odbojno moč, pa mu je v resnici edini namen. Škodljiv je klerikalizem razvoju vsakega naroda; zlasti

gorci. Rodil se je pri Šaleharju na Potavrhu. Po svojem stanu je bil vojak, ki se je boril na Hrvaškem proti Turkom, na Talijanskem in ondi tudi umrl. Truplo njegovo pa so prenesli v kapiteljsko cerkev novomeško.

Sveti Feliks II. (str. 17—38). Neka romarica opisuje, kako praznujejo praznik sv. Feliksa v Novem mestu; hudo obira Podgorce, skozi katerih vasi se je vračala z božje poti domov, in končno pripoveduje dve zanimivi pripovedki iz življenja sv. Feliksa, in sicer o zakletem graščaku in o izpreobrnjenem Brlogarju. Brlogar je bil ropar; napadel je sv. Feliksa in ga je hotel pokončati, a svetnik je molil za razbojnika in mu izprosil milost izpreobrnjenja.

Puščavnik Feliks (str. 38—68). V Podgorju je živel blizu župne vasi Stopič Berusov Tonček, gizdav, bahat, imovit, a slaboten mladenič in velik babjek. Sleparyl je dekleta in jim obetal zakon. Ker so pa spoznala, da so mu šle na limanice, so ga nekoč pričakovale pri Berusovem Gahru, ga

škodljiv je slovenskemu narodu, ki je majhen po številu, politično potlačen, kulturno zanemarjen, gospodarsko še slaboten. Znanost in gospodarstvo, najvažnejša faktorja v življenju narodov in človeštva, uplivajoča tudi na kulturo in na politiko, hitita po vsem svetu z orjaškimi koraki naprej. Samo narod, ki sledi viharnemu napredku brez počitka, ima zagotovilo, da obstane v silnem, vse slabotneže uničujočem tekmovanju. Mali narodi pa skrbe za svojo ohranitev le tako, da napno vse moči pa izkušajo, postaviti se v prve vrste splošnega napredka, kjer se jih mora priznati in upoštevati. Kdor zastane, je izgubljen; zajamčeni prostori so samo v najspredejših vrstah.

Klerikalizem pa je zaostajanje, zadrževanje in oviranje. Narodi, nad katerimi dobi klerikalizem moč, ne morejo dohitevati svojih tekmecev; napredujoče sile drve brezobzirno preko njih, poteptajo jih in tužen pogin je neizogiben konec klerikalnih narodov.

Velikanska je škoda, ki jo je nanesel klerikalizem slovenskemu narodu od časov, ko je pokristjanjevanje naših očakov protežiralo in pripravljalo tla raznarodovanju Slovencev. Za stoletja je protireformacijska doba zadržala napredek slovenskega naroda. In v novejši dobi je klerikalizem najmočnejša retardirajoča sila, ki označuje vse rezultate moderne vede za peklensko delo, ki preklinja vsako svobodno misel, ki ubija samostalnost, ki podreja gospodarstvo, politiko, vedo in umetnost absolutizmu cerkvenih poglavarjev, ki išče svojo cilje v mrtvi preteklosti, ki mu je glavni smoter, pretvoriti ves svet takorekoč v samostan z absolutnim, svetovno in duševno gospodujočim, privatno in javno življenje avtokratično ravnajočim papežem na čelu.

Tudi tretji katoliški shod, ki mu je atribut «slovenski» samo epithenon ornans, nima drugega namena, ga ne more in ne sme imeti, nego služiti tej svrhi, propagirati dušeci klerikalizem in hipnotizirati slovensko ljudstvo, kateremu naj prepozna demonstracija sugerira, da je ves slovenski narod klerikalon. Posebno se trudijo prireditelji za uspeh, ker bode zboroval katoliški shod v

neusmiljeno preklestile in naposled zvezale. Deset let po tem dogodku je romal na praznik sv. Feliksa v Novo mesto. Tam se je pridružil Hrvatom, od katerih je zvedel razne čudeže iz življenja sv. Feliksa. Pripovedovanje Hrvatov ga je tako presunilo, da je sklenil postati puščavnik. Privzel si je ime Feliks in se nastanil v samotnem Tisovcu v Gorjancih. Tam ga je prekanil vrag Gugljaj. V bregu pod cerkvijo sv. Miklavža je storil žalosten konec. Ta bajka pretresljivo slika življenje takih ljudi, ki se imajo za svetnike, pa so polni napak in pregreh in opravljajo svoja dobra dela le tedaj, kadar jih vidijo ljudje.

Gorska deklica (str. 68—80). V življenju junaka Bunica in njegovega pastirja je igrala usodepolno vlogo gorska deklica. Prvega je upropastila, a drugega osrečila.

Barabaš (str. 80—95). Pripoveduje nam tu pisatelj mikavne, vesele in žalostne dogodke Barabaša, sina vlaskega cerkovnika.

Konec prih.

Ljubljani, v kateri klerikalizem doslej še ni mogel zagospodovati. «Tudi Ljubljana je padla; tudi glavno mesto kranjske dežele in slovenskega naroda je klerikalno» — to naj bi pokazal tretji katoliški shod. To bi bil največji triumf klerikalne stranke. Zato bi radi imeli okinčane hiše, zato slavnostne vsprejeme, zato sprevide med velikanskim špalirjem, zato ves pomp, kar ga premoreta cerkev in od nje odvisna politična stranka.

Slovinci!

Kar se vas še ni udalo terorizmu klerikalne tiranije — do vas se obračamo. Zdromite se in pokazite, da objestni klerikalizem še ni absolutni vladar na Slovenskem. Dokazite, da je tudi v slovenskem narodu še dosti duhov, ki so pripravljeni, upreti se mračnjaskemu početju, vodečemu v kulturno smrt in v narodni pogin. Na noge vsi, ki ste pripravljeni, gladiti pot svobodnemu napredku. Podajte plašnim dober vzgled, ohrabrite bojzljivce, pokazite, da najdejo zaslombe v neizogibnem boju med svobodo in suženjstvom, med napredkom in nazadnjastvom.

Žalostne so še razmere na Slovenskem; velika je moč klerikalizma. Ali železna volja je premagala že hujše sile in v značaju slovenskega ljudstva je toliko zdravega, da je zmaga nad žugajočo reakcijo zagotovljena, ako se zbudi doslej še speče, ako se ohrabri splašene, ako se pouči zapeljane elemente naroda. Ali brez dela ni uspeha. In začeti je treba, dokler je še čas.

Začeti je treba takoj.

Tretji katoliški shod v Ljubljani bodi signal resnično naprednim Slovincem za začetek dela. V boju proti klerikalizmu ne smejo ovirati zavednega dela razlike, ki ločijo struje v političnem in v gospodarskem življenju. Taka nasprotja, ki jih ni treba tajiti, nimajo ničesar opraviti z bojem proti skupnemu, brezobzirnemu sovražniku: klerikalizmu. Seveda ima klerikalna stranka kakor vsaka druga, pravico demonstrirati, kakor se ji poljubi. Stoječi na stališču svobode za vsakogar, ne moremo motiti nikogar v njih prireditvah. Ali tudi sami sebi ne maramo jemati enake pravice in če hočejo klerikalci manifestirati svojo moč, hočemo demonstrirati mi, da ima tudi svobodna misel na Slovenskem tla in bojevnike. Dostojno hočemo to demonstrirati na shodih, ki vam bodo z vsemi potrebnimi detajli naznanjeni. Vas pa, neklerikalne Slovence, vabimo, da se udeležite teh shodov v čim največjem številu in tako pokazete svetu, da ima svobodna misel na Slovenskem močno in zdravo zaslombo.

Slovinci, kar vas ni klerikalnih, mislite na to, da je vaša politična dolžnost, zaježiti ošabno in brezobzirno prodirajoči klerikalni naval. Svobodomiselni ponos veleva vsakemu naprednemu Slovincu, udeležiti se tega shoda in preprečiti zmagoslavno tulenje klerikalizma, ki razteza svojo malho, da bi pobasal vse Slovenstvo vanjo. Verjetno je, da bode klerikalno časopisje teroriziralo: ali kdor se ustraši dobro znanega surovega žuganja črne čete, se izbrise sam iz vrst kulturnih naprednjakov. Zatríte torej

nepotrebne pomisleke, preženite neopravičene predsodke, ne dajte se strahovati, temveč storite svojo dolžnost!

Kdor noče biti hlapec klerikalizma, na shod!

In ve, žene, ki ljubite svoje otroke in nočete, da bi jim klerikalizem zastropil bodočnost, pomagajte pri tem delu z agitacijo in udeležbo. Tudi veste poklicane na delo — ne odtegujte se mu!»

K novemu zakonu o vojaških pristojbinah (taksah).

Kakor znano, je predložila letos vlada državnemu zboru načrt zakona za vojaške pristojbine. Ta zakon se splošno imenuje lahko dober. Ker bo obdačil razne stanove njihovim dohodkom primerno, bo torej odgovarjal takozvanemu progresivnemu razmerju, ki naj bi bilo podlaga vsakemu pravičnemu davku. V toliko je ta zakon pravičen in odpravi vsako krivico, ki se godi danes najrevnejšim slojem, ki morajo plačevati po 2 K vojaške pristojbine ravno tako kakor marsikateri, ki ima do 2000 K ali še več letnih dohodkov.

Na drugi strani pa bo novi zakon občine močno obremenil. Naložil jim bo mnogo dela za vojaške in politične oblasti brez vsake odškodnine. Sprejela se je namreč v zakon določba, da bo imela občina sodelovati pri izvrševanju postav. Dotični kratki paragraf ima na prvi pogled čisto nedolžno lice, a če se pomisli, kaj se vse razume pod sodelovanjem, potem je opravičena bojazen, da občine že zaradi vojaških agend ne bodo mogle izhajati z danes obstoječim uradničtvom. Sodelovati bo treba občini pri sestavljanju imenika neodbranih, vojaški pristojbini podvrženih, pri poizvedbah o bivališčih, o premoženjskih razmerah staršev in, kar je najvažnejše, pri izterjavanju pristojbin. Novega posla torej dovolj!

Razni poslanci so pri razpravi v državnem zboru povedali v tem oziru svoje pomisleke, a tudi vlada je označila svoje stališče. Značilen je bil v tem oziru govor češkega poslanca Breznovskega, ki je povdarjal, da so bile z dosedanjimi vojaškimi pristojbinami najbolj tepene občine, ker so morale delati državi tlako. V premnogih slučajih so znašali stroški izterjavanja zlasti nižjih pristojbin po 2 K — še več, kakor pristojbine same. Kljub opozoritvi občine, da bodo stroški izterjavanja presejali pristojbine, ostale so oblasti pri zahtevku, naj občine eksekvirajo. Tako se je zgodilo, da je imelo stolno mesto Praga v letu 1905 za izterjavanje vojaških pristojbin 288.112 K izdatkov, med tem ko se je izterjalo samo 108.312 K; če bi se torej opustilo izterjavanje, bi bila občina Praga vsaj za 119.800 K na boljšem, država pa ne bi izgubila ničesar. »Notr.»

Dopisi.

Is Selc. V naši cerkvi je že nekaj časa sem veliki petek, ker je organist pustil službo vsled nekega razpora s kaplanom. Pevci poskušajo sicer sami nekaj peti, pa jim gre prav žalostno. — Hudobnejših ljudi menda ni na svetu, kakor so naši klerikalci. Na kogar se spravijo, tega hočejo popolnoma uničiti. Sedaj je tukajšna poštna upraviteljica s pomočjo naših klerikalnih mogočnjakov prenesla poštni urad od Šliberja na Frtico. Velika večina ljudi je s tem nezadovoljna, le klerikalci se dobro zdi, samo da so Šliberju zopet nekoliko škodovali. Kajne, to so katoliški mozje?

Z Bleda. Dne 11. t. m. je prinesel «Gorenjec» z Bleda dopis iz rok g. nadučitelja Rusa, ki vsled napadov na nekatere osebe terja pojasnila in podpisani se kot župan čutim dolžnega pojasniti resnično zadevo, da se bo v javnosti vsaj nekoliko moglo soditi, kje leži krivda. G. nadučitelj toži, da so se vsprejemne priprave za otvoritev železnice delale njemu zahrbtno. V «Gorenjcu» smo javno naznanili sestavek, kjer je bilo sklepati o pripravah. Tu in kakor vsak drugi občan, ki se nekoliko zanima za zadevo, tudi ustmeno je mogel zvedeti o sestanku, katerega se mu pa ni zdelo vredno udeležiti. G. Repe in gospa Petnarjeva sta dobila in tudi izvršila nalogo, da sta zbrala 25 parov fantičev in deklet, le deloma solarjev, po večini pa od 5 do 6 let starih, katerim smo preskrbeli narodno nošo. Za svoj trud sta si zaslužila zahvalo cele občine. G. učitelj Novak je prevzel nalogo voditi pri vsprejemu mladino. Nadučitelj g. Rus pa se je hotel osopriti s pavjim perjem in je prišel zadnji trenutek v gala k vsprejemu, za katerega ni napravil niti črtice, in se ni sramoval stopiti zbrani narodno-oblečeni mladini na čelo ter odriniti za to naprosenega g. učitelja Novaka. Da vsled ukaza od glavarstva g. Novak ni smel imeti vodstva otrok, ta njegova trditve ni resnična. Takoj po vsprejemu je pustil otroke daleč od doma takoj svoji usodi in gg. Novak in Repe sta imela zopet posel otroke spraviti do staršev. V dopisu očita, da so bili med temi otroci tudi taki, ki bi (zaradi tatvine) spadali pred sodnika. Kaj takega očita pobjeljivi mladini šolski vodja, čegar vzgoji je poverjena, in to v dopisu! Kje vidi pri vsem našem delu zahrbtnost? Morda bo rekel, da se je vzdržal priprav, ker pismeno ni bil povabljen? Taka vabila se sploh niso izdajala in kakor nas skušnija uči, pisma in vabila pri njem nič ne opravijo. Ali je bila seja za razstavo vajenskih del tudi zahrbtna? Brigati so se morali za razstavo le gg. Novak, Jenko in Repe. Na pismeno prošnjo bralnega društva, naj nam razjasni, zakaj je odstopil od načelstva in odložil vsa dela, še danes nismo dobili odgovora. V «Sl. Narodu» nam je povedal le, da se ga obmetava s poleni, kako in kdo, nismo zvedeli. Nadalje se pritožuje g. nadučitelj, ker nekaterim občanom ni po volji njegovo nedovoljeno in nemalenkostno izvrševanje obrti. V županstvu so mi došle pismene z dokazili podprte pritožbe in da so bile utemeljene, je dokazal sam najbolje s tem, da je poiskal sedaj obrtnega dovoljenja. Za naprej bodo te pritožbe izostale in konkurentje kakor on, oziroma njegova žena, se bodo morali privaditi dejstva, da so kolege-obrtniki, stanovsko skupaj čutili in ne zamerili, če kdo varuje svoje interese. Da razmerje med našim učiteljstvom ni v redu, je že znano; da je pa temu največ kriv nadučitelj, če treba, ne bo težko dokazati. Namen njegov je očiten, najrajši bi izrinil iz kraja vse tri šolske moči ki so mu v zadnjem času postale neljube. Ker v šolskih zadevah ni mogel najti in izzvati dosti vzrokov, iskal si jih je zunaj šole. V priletnem krajnosolskem nadzorniku je poiskal pomagača, ki je ovdial vse tri zaradi nemoralnega življenja. Ti trije so dobili pri sodišču popolno zadoščenje, zanimivo pa je, kar se je izkazalo pri sodišču, da je vsa navodila preskrbel nadučitelj. Občinski svet je v polni seji soglasno dal vsem trem najboljšim moralno spričevalo za obrambo zoper to ostudno, povsem krivično ovadbo. Svet bi strmel, ko bi mogel izvedeti, kako brezčutno je bil zmožen nadučitelj preganjati svojo kolegino in kako neverjetno skrajnega sredstva se je morala poslužiti ta v svojo obrambo. Vse to popolnoma po krivici. K sreči more redkokdo zagovarjati tako postopanje pred svojo vestjo, četudi bi ga lahko branil pred sodiščem. Marsikomu bi bilo zanimivo, če bi hotel kdo preiskati kote morale zakoncu, ne meneč se za nasledke. Težko bi bilo zagovarjati to pred svojo vestjo, dasi bi se ne bilo treba bati sodnega zasledovanja, ker bi ne bilo korajže za obrambo. Ogorče-

nja v krajnosolskem svetu zapisnikar-nadučitelj ni na zahtevo niti hotel zabeležiti; svest si je bil, da je bilo njegovo delo. Naj bo zapisano torej tu, da bo javnost zvedela tudi to. Iz tona v njegovem dopisu se da že dosti sklepati, prirojeno jezo mora človek znati brzdati. Vse umazanosti naših razmer ne gredo v liste, a kogar zanima, bo lahko brez obveznosti do molčanja to poizvedel. Nekdaj, ko so nadučitelja zasledovali klerikalci, smo delali vse korake — in koliko, vé sam — njemu v obrambo, sedaj pa hočemo zopet pravični stvari služiti in braniti naše po krivici preganjano učiteljstvo ravno pred njim, ki strmi doseči le ta namen, da jih spravi iz kraja. Pomoč «Slovence» pri svojem umazanem početju že ima, mi pa nikakor nismo voljni prenašati, da bi taka umazana in povsem neutemeljena sredstva dosegla svoj uspeh. Da je toliko pravičnosti pri višjih šolskih oblastvih, ne dvomimo. Na Bledu, 14. avgusta 1906. Jakob Peternel, župan blejski.

Opomba uredništva: Tudi ta dopis priobčujemo dobesedno.

Radovljiške novice.

— Novo posojilnično poslopje je domalega dodelano in se v nekaj tednih odda svojemu namenu. Impozantna dvonadstropna stavba v novem delu mesta je v okras vsej okolici. Na pročelju je vdolan panj s čebelami ter kosata lipa, na kateri se blesti z zlatimi črkami napis: Posojilnica v Radovljici. Pritličje je namenjeno za posojilniško in odvetniško pisarno, v prvem nastropju sta dve veliki stanovanji za stranke, vsako stanovanje ima spredaj in zadaj balkon, v drugem nastropju pa so tri manjša stanovanja. Stavbena dela je izvršil tukajšnji stavbenik gosp. Josip Hronek pod nadzorstvom inženerja gosp. Kocha iz Ljubljane, ki je tudi izdelal načrt. Vsi stroški znašajo približno 70.000 K.

— Temelj novi enonadstropni hiši poleg Hirschmannove gostilne je začel kopati tukajšnji ključavničarski mojster in posestnik gosp. Sartori.

— Prodati namerava gosp. Hirschmann svojo dobroznano gostilno ob zelo frekventirani cesti. Podjetnim gostilničarjem se nudi lepa prilika. Pri hiši je velik vrt in precej zemljišča.

— Letoviščarjev je v zadnjem času tudi k nam toliko prišlo, da so vsa stanovanja zasedena. Vedno bolj se pa kaže potreba po večjem hotelu, kjer bi bilo na razpolago več sob za tujce.

— Še enega pismonošo smo dobili pretekli teden. Bil je že skrajni čas, ker dosedanji ni mogel kljub vsemu naporu zadoščiti vsem zahtevam. Želeti bi bilo, da se skoro napravi v zgornjem delu mesta na hranilničnem ali sodnem poslopju še en poštni nabiralnik. Čujemo, da se je občinski odbor že dvakrat obrnil v tej zadevi na pošto ravnateljstvo v Trstu, pa je še vse pri starem. Ali res toliko stane en nabiralnik?

— Avtomobilno vožnjo namerava menda vpeljati državna poštna uprava med Otočami, Brezjami, Radovljico, Lescami in Bledom, če se prizadete občine zavežejo, da skrbje za to, da se investirani kapital obrestuje. Sedaj imajo besedo občine!

Novice iz medvodske in sorške okolice.

— V Medvodah se je dne 13. t. m. popoldne ob polpetih zaletel avtomobilist Schuppach iz Ljubljane v železniško rampo proti vasi Seničica. Priletel je s tako silo v rampo, da jo je prelomil in je en konec rampe vrgel železniškega čuvaja Jerino na sredo železniške proge. V tem je prihajal ravno osobni vlak iz Ljubljane. Čuvaj, ležeč

na progi, se ni mogel vzdigniti vsled udarca in strahu, dajal pa je znamenje z zastavico in kapo. Strojvodja je zapazil kritični položaj in je ustavil vlak pravočasno. Avtomobil je obstal tudi ob progi, ker ni mogel skozi drugo rampo. Čuvaj je bil zelo poškodovan in ko je vlakvodja zapisal številko avtomobila 306 Z. F., je vlak vozil proti postaji Medvode. Avtomobilist je potem pripeljal čez nekaj časa nazaj iz Ljubljane zdravnika dr. Zajca, ki je pregledal čuvaja. Na avtomobilu je velika škoda, okrog 1700 K. Kot vzrok nesreče naveja g. Schuppach, da ni videl belo pobarvane rampe, ki se od bele ceste res slabo loči in pa ker je tam cesta ovinkana. Dobro je le, da se ni zgodila še večja nesreča.

— V «Slovincu» napada znani preški dopisnik g. F. Jarca iz Medvod, da hodi na kolodvor k vlakom ogledovat ljudi. V resnici je pa le tako, da g. Jarca ne vidimo mnogokrat na kolodvoru, ker ima dovolj družega posla, pač pa sta vedno na kolodvoru preški župnik Brenc in kaplan Brajc iz Sore. Posebno preški župnik je tak sitnež, da nagovarja vsako babnico: «No, no, mat', kam pa vi, kam?» Ker imata ta dva gospoda vsak dan 24 ur časa, bi lahko prevzela službo pobiralca kart na kolodvoru. Lepo bi bilo videti te dve duhovni posodi.

— V Preski so brez organista. Toliko časa so rovali in spletkarili proti g. nadučitelju, da je moral odložiti orglarstvo, in sedaj pravijo, da se uči za to neka ženska, ki bode gotovo boljše «orglova», kakor gosp. nadučitelj.

— Kdo je hujskač in rogovilež, se lahko vidi iz dejanj. Tudi v Sori je pustil tamošnji organist Brejc službo, ker ni mogel prenašati Brajčevih hujskarij. Sedaj je prišel drugi organist, g. Hafner, in le radovedni smo, kako dolgo bode v Brajčevi službi.

— Brajc razgraja. V nedeljo in na Šmarni dan se je Brajc silno jezil na prižnici, ker ga ljudje ne marajo v Sori. Vpil je: «Dva duhovna ste spravili proč, mene pa ne bodete, če me tudi ubijete. Šel bom takrat, kadar me bodo skof prestavili. Če mi prav mažete vrata, me ne bodete spravili proč, saj jih tudi škofom, pa le ne gredo.» Kakor se vidi, se Brajc vzgleduje po škofu. Potem že razumemo, da ga nobena stvar ne spametuje, kakor škofa ne.

— Po tukajšnji okolici se klatijo tatovi. V več krajih so pokradli denar, drugod so pa poskušali ulomiti, tako v Vačah, Rakovniku in Svetju. Pomnoženo orožništvo je v četrtek in petek z občinskimi možmi napravilo gonjo na tatove.

— V Rakovniku je umrl Franc Bernik, ki je posebno mnogo zabavljaval in žalil župnika Brceta. Naj kljub temu v miru počival!

Planinske vesti.

Novi gorski vodniki. Ker se je slovensko planinsko društvo prepričalo, da je gorsko vodništvo v naših krajih pomanjkljivo in nedostavno, osobito glede na pričakovani večji promet v naših planinah po otvoritvi nove železnice, je sklenilo izobraziti sposobne mladeniče in može za vodniški posel in jih potem priporočiti pristojnim oblastvom v pooblastitev za službo gorskih vodnikov. V to svrhu bo prirejal osredni odbor slovenskega planinskega društva v Ljubljani strokovne tečaje za gorske vodnike, na katerih bodo strokovnjaki teoretično in praktično poučevali in vežbali gojence v raznih gorskim vodnikom potrebnih vedah. Prvi tak tečaj je priredil osrednji odbor slovenskega planinskega društva letos spomladi v Ljubljani; udeležilo se ga je 20 gojencev. Vsi gojenci so se izkazali sposobne in spretno za vodniški posel, vsled česar so dobili izpričevala, na katerih podlagi so vložili pri pristojnih oblastvih prošnje za pooblastitev za službo gorskih vodnikov. Od teh gojencev so bili naslednji oblastveno pooblašeni za

službo gorskih vodnikov: v Mojstrani: Janez Košir star., posestnik h. št. 12; Janez Košir ml., posestnika sin h. št. 12; Valentin Bertonec, čevljarji mojster h. št. 16; Gregor Lah, p. d. Preckin, kajzar h. št. 51. — V Ratečah: Janez Kuri, posestnika sin h. št. 57; Janez Petraš, posestnika sin h. št. 57. — Na Bohinjski Bistrici: Valentin Rozman, p. d. Rožan, posestnika sin h. št. 49; Jože Ravnik, p. d. Koder, krojač h. št. 91; Lovrenc Logar, p. d. Ozebek, posestnika sin h. št. 11. — V Česnjici v Bohinju: Valentin Stare, p. d. Močilnikar, občinski sluga; Martin Langus, p. d. Kovačič, posestnik. — V Srednji Vasi v Bohinju: Anton Germ, p. d. Mežnar, posestnika sin h. št. 65. — V Kranjski gori: Gregor Žerjov, p. d. Kravanja, posestnik h. št. 23; Janez Žerjov, p. d. Černe, posestnik h. št. 24. — V Radovni: Jože Zima, p. d. Klemenček, delavec h. št. 21. — V Begunjah pri Radovljici: Franc Pogačar, p. d. Starček, suknjar h. št. 63. — Na Mlinem pri Bledu: Blaž Jan, p. d. Turčič h. št. 2. — V Lučah na Štajerskem: Jakob Pečovnik, p. d. Pečnik, posestnika sin h. št. 41. — V Stahovci pri Kamniku: France Prelesnik, p. d. Korelnov, posestnika sin h. št. 7.

Otvoritev planinske koče na kamniškem sedlu (1879 m). Iz Kamnika se nam piše: Dne 12. t. m. se je otvorila nova planinska koča na Kamniškem sedlu ob obilni udeležbi vrlih planink in planincev. Največja je bila udeležba iz Kamnika in iz Ljubljane, počastilo nas je lepo številovrlih Čehinj in Čehov, zastopana je bila tudi podružnica kranjska, radovljiška, tržaška, vi-pavska, podravska, v piclem številu so bili zastopani bližnji Savinčani, pogrešali pa smo celjske rodoljube. Cerkniska planinska podružnica je pozdravila našo podružnico sledeče: «Zadržani pozdravljajo najvažnejšo čuvajko sloven. planin». Ob 10. uri je imel g. franciskan o. Engelbert Pollak propoved in sv. mašo na verandi ter je blagoslovil novi planinski dom. Načelnik kamniške podružnice slovenskega planinskega društva, g. notar Emil Orožen je v otvoritvenem govoru srčno pozdravil došle turistinje in turiste, podal črtice o gradnji koče in zahvalil dobrotnike, ki so omogočili to veliko stavbo. Načelnik osrednjega društva g. prof. Franc Orožen je razložil bajeslovni pomen Savinskih planin, podal zgodovinske črtice o teh planinah iz turške in francoske dobe in čestital kamniški podružnici na tej veličastni stavbi. S tem je bila oficijelna slavnost končana in pričela se je neprisljuna veselica ob lepem petju kamniškega pevskega društva «Lire», ki je tudi pelo pri sv. maši. Prav trdno usidrana in s pločevino krita koča je 13 m dolga in 8 m široka ter ima na južni strani odprto prostorno verando. Iz verande je vhod v kuhinjo, ki ima prav lepo steady-dilno ognjišče. Na levi strani proti Brani je prostorna moška spalnica (8 postelj), naravnost iz kuhinje prideš v damsko sobo (4 postelje). Na desno od kuhinje proti Planjavi je jedilnica, ki ima prostora za 20 ljudi. Iz jedilnice drže stopnjice v hladno klet, druge stopnjice pa na podstrešje, kjer je sobica (2 postelji), skupno ležišče (6 postelj), sobica za oskrbnika ter ležišča za vodnike. V prtiličju je dvojje stranišče. — Velike zasluge za to stavbo imajo: kamniška meščanska korporacija, ki je dala stavbni les in osrednje društvo, ki je podarilo večino notranje oprave. Mnogo daril je dobila kamniška podružnica Slovenskega planinskega društva od kamniških meščanov in ljubljanskih prijateljev.

Nova podružnica slovenskega planinskega društva se je ustanovila v Pazinu in se imenuje «Istarsko planinsko društvo» podružnica Slovenskega planinskega društva v Ljubljani. Tozadevna pravila je c. kr. namestništvo v Trstu že odobrilo, z razpisom z dne 3. avgusta 1906, št. 1235.

Tedenski politični pregled.

Zaupni shod v Mariboru. Dne 23. avgusta 1906 ob 10. uri dopoldne se bode vršil v Narodnem domu v Mariboru velik zaupni shod štajerskih in koroskih Slovencev. Na shod so vabljeni vsi slovenski deželni in državni poslanci, štajerski in koroski, posebej se gg. poslanci dr. Šustersič, Plantan in Gabršček. Govorilo se bode le o krivicah, katere nam hočejo zadati pri preosnovi volilne pravice na Štajerskem in Koroskem.

Državni zbor se snide dne 17. ali 18. septembra t. l.

Češki socialni demokrati nameravajo kandidirati pri moravskih deželnozbornih volitvah v vseh 14 deželnozbornih volilnih okrajih splosne kurije in v dveh brnskih volilnih okrajih.

Volilna preosnova na Ogrskem. Baje nameravajo volilno preosnovo na Ogrskem izvesti po sledečih načelih: Volilno pravico bo imel vsak 24 letni ogrski državljani, ki je zmožen v govoru in pisavi madžarsčine, samostojni trgovci in obrtniki bodo imeli pravico več glasov, državljani, ki so bili vojaki, bodo volilci. Ni še znano, če bo volitev tajna.

Volitev predsednika v Zedinjenih državah. V Curihu bivajoči kandidat za predsedniško mesto v Zedinjenih državah, Bryan, je izjavil, da zanesljivo pričakuje, da bo pri bodočih volitvah izvoljen za predsednika, ako tudi nastopi za protikandidata sedanji predsednik Roosevelt. Koncem meseca decembra se začne volilna agitacija, kakršne še Amerika ni videla.

Godovi prihodnjega tedna:

19. Joahim, Zlatca. 20. Bernard, Zorka, Boris. 21. Ivana, Franciška, Adolf, Zelidrag. 22. Timotej, Hipolit, Ostrivoj. 23. Filip Ben., Bogovoljka, Svetopolk, Milaša, Zdenek. 24. Jernej, Borivoj, Zlatava. 25. Ljudevit, Dragorod, Nika, Pravoslava.

Novičar.

Osobne vesti. Premesčeni so gg.: kapelan Valentin Sitar iz Šmarja v Kranj, Ivan Baloh iz Mengiša v Dobrepolje, Anton Merkun z Razdrtega v Mengiš, Vojteh Hybašek iz Kranja v Ljubljano k sv. Jakobu.

Učiteljske vesti. Učiteljica v Šenčurju, gđc. Marija Šlajpah, je umirovljena. — Začasna učiteljica v Srednji vasi pri Bohinju, gđc. Jerica Bizjak, je imenovana stalnim učiteljicam. — Mladinski pisatelj-nadučitelj g. Janko Leban pride na Bukovico nad Skofjo Loko. — G. nadučitelj Rafael Zupanec je resigniral na mesto nadučitelja v Kropi.

Škandal. Na postaji Bled stoji napis, ki je na vsakem mestu drugačen, enkrat stoji zapisano: **čakalščce**, drugokrat **čakalico**, tretjkrat **čakalnica**. Celó Nemci brijejo norca iz te nekonsekventnosti, Slovenci pa pustimo tako mešanico napisov, ki je vsakemu človeku, kdor ni slep, v sramoto. Ali nas ima slavna c. kr. železnica res za tako neumne, če misli, da so za nas dobri taki spakedrani napisi? Če to misli, se presneto moti. Proč s to mešanico in naj ostane le običajna «čakalnica»!

Veliko nesramnost uganjajo sedaj Nemci s pačenjem naših pristnih slovenskih imen.

Tako hočejo prekrstiti «Črno prst» v — «Schwarzer Finger» in «Šisko» v — «Schönau». Dolžnost vseh Slovencev bodi, da vedno pošljemo take in slične naslove k prismojnim nemškim buticam nazaj, ker ne poznamo kratkoma takih imen. Ne boš, Mišelj!

Cesarjev rojstni dan se je na običajen način danes slovesno praznoval. V Kranju vihrajo iz vseh tukajšnjih uradnih poslopij cesarske zastave.

Poštni pečat v Trzinu je še vedno samo nemški. Slavni direkciji v Trstu se kar nič ne mudi reagirati na pred meseci vloženo tozadevno spomenico. Res smo radovedni, doklej bodo zlorabljali gotovi faktorji naše potrpljenje in kdaj uvideli, da naše peticije niso nič drugega, nego izključno pravo, ki se nam ga mora dati brez naše intervencije. Minulo nas bo kmalu prositi — dovolj smo že beratili, pač pa bomo, če se nam nemudoma ne ugodí, pričeli se posluževati sredstev, ki gospodi na zgoraj ne bodo čisto nič po volji. Rešite nujno našo spomenico, uvedite še hitreje dvojezični poštni pečat!

Čimdalje zanimivejša razkritja je posneti izza volilno-reformnega boja za mandate koroskih Slovencev. Monsignor Val. Podgorc piše v zadnji številki «Mira» v članku «Celovške spletke in ljubljanske blodnje» med drugim tudi tole: «Ko bi kranjski volilni načrt bil drugačen, ko bi ne združeval mest in trgov z deželo, mogli bi poslanci nasproti vladi reči, da se ne sme kaki politični stranki na ljubo delati takih izjem, kakor se dela na Koroskem. A zdaj, ko je na Kranjskem razdelitev enaka — le tam, v korist slovenski ljudski stranki, pri nas pa v našo pogubo in v prid — Vsenemcem, zdaj smo uvideli, da naši poslanci proti tej razdelitvi ne morejo nič reči. In v odborovih posvetovanjih se je poudarjalo, da bi bilo častno za slovensko ljudsko stranko, ko bi dala kranjskim mestom in industrijskim krajem dva volilna okraja, da se mi iznebimo neznosnega nam naloženega tovora, kajti potem bise moglo na vlado in na Nemce pritisniti tudi z argumentom, da se ne more za edino Korosko drugače postopati, kot za druge dežele. Ugibali smo tudi, bi se li ne povzdignil ugled slovenske ljudske stranke, če za to, da mestom pusti nekaj duška, reši slovenskemu ozemlju koroski teren. Reklo se je tudi, da bi se na Kranjskem iz mest in industrijskih krajev dal sestaviti delavski mandat, ki bi bil ali krščanskosocialen, ali socialno demokratičen, nikdar pa ne liberalen. A pri vsem tem nismo bili toli optimisti, da bi bili pričakovali uvažanja takih razlogov, vsaj je za tako uvažanje bil čas že zamujen. To se je v Celovcu govorilo pri izdelovanju novega načrta. Naš trud je obetal sadu, ko so se tudi Nemci pošteno in odkritosrčno upostavili za ta načrt.» Ta članek se popolnoma vjema z današnjim našim uvodnim člankom «Taktična poteza». Vsekakor čimdalje lepše se razvija izdajalstvo slovenskega meščanstva in inteligence ter koroskih Slovencev. Fej, prokleti esijalti!

Dr. Janko Brejc, katerega je hotel v zadnjem času «Slovenec» postaviti na laž radi njegovega odločnega nastopa, piše v zadnji, danes došli številki «Mira», da je tisti, ki

opravlja sedaj pri «Slovencu» rabeljski posel nad koroskimi Slovenci, **grdi lažnik in obrekovalac**, ter ga poziva, naj ga toži, in sicer pred celovskimi porotniki, njegova (Brejčeva) vest da je mirna in čista.

Na naslov državnoželezniške uprave. Iz Spodnjega Roža na Koroskem se piše: Te dni sem se peljal z novo železnico. Sprevednik, ki je ščipal karte, se je drznil čuvsí slovensko govorjenje s povzdignjenim glasom zapovedujoče klicati: deutsch! deutsch! Videč, da se noče nihče pokoriti njegovemu povelju, je začel zasmehovati koroske Slovence z oponašanjem in pačenjem koroskega slovenskega narečja. Na uradnih opominih se občinstvo opozarja, naj se železniskemu osebju ne ustavlja. Železniska uprava ima dolžnost, da tudi nastavlja primerne ljudi. Železničarji, ki bodo zasmehovali nas in naš jezik, jo bodo kmalu skupili vzlic vsem uradnim opominom.

Od bohinjaškega jezera se piše: Odkar se je otvorila bohinjaška železnica, prihajajo tujci od vseh strani, največ pa primorski Slovenci občudovat krasni slap Savice in tiho jezero, katero stoji v romantičnem kotlu. Ne morejo se načuditi te divni krasoti, svezemu zraku in čisti vodi, ki v resnici presega enake švicarske kraje. Dosedaj so bili vsi izletniki navezani na edini nemški hotel pri Sv. Janezu. Letos je pa zgradil ob drugem koncu Bohinjaškega jezera blizu izvira Savice g. Jože Rauhekar lep lesen hotel z imenom «Zlatorog», ki nudi izletnikom dobra jedila in pijačo ter več sob za prenočišče in so cene zelo zmerne. Svetuje se izletnikom, da dohajajo zvečer sem, tu prenoče in zjutraj poletijo k izviru Savice, ko je se hladno in slap Savice je zjutraj še veliko veličastnejši, kakor popoldan in tako je užitek izleta pomembnejši. Iz hotela «Zlatorog» je pot k sedmim jezerom na Triglav, čez Komno v Sočo, čez Globoko v Tolmin, katera pota so vsa dobro markirana. V hotelu «Zlatorog» ne slišiš nemškega zlobudranja, tu je v prvi vrsti vse slovensko na domačih tleh, zatorej Slovenci, svoji k svojim!

Telovadno društvo „Gorenjski Sokol“ v Kranju priredi v nedeljo, dne 19. avg. točno ob 6. uri zvečer na vrtu brata Petra Mayrja na korist zagrebškemu skladu vrtno veselico. Spored: 1. Nastop ženskega oddelka: a) vaje z obroči, b) vaje s kiji, c) vaje na orodju z enkratno menjavo. 2. Nastop šolskega naraščaja: a) vaje s praporci, b) vaje na orodju z enkratno menjavo, c) skupina. 3. Koncert orkestra na lok. Vstopnina 60 vin. za osebo. Preplačila se na korist zagrebškemu skladu hvaležno sprejemajo. V slučaju neugodnega vremena se vrši vrtna veselica dne 26. t. m. Vse prijatelje telovadbe vabi k mnogobrojni udeležbi odbor.

Iz Dražgoš. Tukaj je umrla Lucija Boncelj, sestra tukajšnjega župnika. Bila je dobra in krotka dušica, res angelj v človeški podobi. Vsakdo jo je ljubil, posebno pa berači, katere je vedno rada obdarila. Imela je zelo lep pogreb. Naj v miru počiva!

Prostovoljno gasilno društvo v Begunjah pri Lescah priredi v nedeljo, dne 2. septembra 1906 slavnost 25 letnice društvenega ustanovljenja in blagoslovljenja novega «Gasilnega doma» dne 2. septembra 1906. Spored: Od 9. ure nadalje sprejemanje došlih p. n. društev. Ob 3/4 11. uri nastop vseh p. n. društev pred novim gasilnim domom in odkorakanje v cerkev. Ob 11. uri sv. maša. Po isti blagoslovljenje novega gasilnega doma. Ob 1. uri skupen obed v restavraciji g. Ivana Avsenika. Ob 3. uri istotam koncert slavne kranjske meščanske

godbe, katera svira tudi pri sprejemu in obedu. Vstopnina 50 vin. za osebo. Preplačila se hvaležno sprejemajo, ker je čisti dobiček namenjen v pokritje stroškov novega gasilnega doma. Uniformirani društveniki so vstopnine prosti. Med tem je srečolov in kegljanje na dobitke, kar se zaključi ob 7. uri zvečer; potem je prosta zabava. Opomba: P. n. slavna društva, ki se namepravajo udeležiti tega slavlja, naj nam izvolijo to čimpreje naznaniti, zlasti pa naj se izvolijo udeleženci skupnega obeda naznaniti najkasneje do 31. avgusta t. l. Odbor.

Popoldanska veselica tukajšnjega bralnega društva se je vršila pretečeno nedeljo na obširnem Graiserjevem vrtu na Primskovem. Obiskovalcev je bilo toliko, da so bile vse mize zasedene; za mladino pa so bile postavljene gugalnice. Godba je sicer razmeroma še precej zadovoljivo igrala, le žal, da je delala predolge odmore. Prijazne gospodične so prodajale razglednice za šaljivo pošto, koriandoli in proti večeru — ko se je solnce skrilo za gore in so razsvetljevale prostor elektr. žarnice, so se prikazali prej boječi, plesateljini parčki in veselo rajali ob zvokih godbe. Pozno zvečer so se zadnji udeležniki te dobro uspele veselice bralnega društva vračali zadovoljni v mesto. Omeniti nam je še, da se je g. Graiser vsestransko potrudil, ustreci željam občinstvu radi točne in solidne postrežbe.

Na Bledu se priredi v nedeljo, dne 26. avgusta velika narodna slavnost v prid sokolskemu skladu s sodelovanjem «Jeseniškega Sokola» in raznih drugih društev. Slavnost bode slična Prešernovi slavnosti v Ljubljani in se vrši na travniku poleg vile «Mirni Dol». Natančnejši program objavimo pozneje. Vabimo pa že danes sokolska in druga društva, da se tega slavlja udeleže v največjem številu, da Bled pokaže zopet enkrat slovensko lice. — Pripravljali odbor je sledeči: Župan Jakob Peternel, predsednik; ravnatelj Miroslav Pretnar, predsednikov namestnik; tehnik Ivan Rus, tajnik; gđc. Mici Peternelova, tajnikova namestnica; trgovec Ivan Pretnar, blagajnik; trgovec Franc Olivotti, blagajnikov namestnik. Pododbor: učitelj Alojzij Novak, Anton Vovk, Anton Ropret, Ferdinand Sekovanič, Anton Kapus, Jurij Jan, Franc Peternel, gđc. Julka Vovkova, Anton Zupan, Davorin Vrinšek in Josip Vrhovenec.

Iskaz društvene posejvalnice slovenskega trgoveškega društva «Merkur». V službo se sprejme: knjigovodja, 8 pomočnikov mešane, 2 pomočnika špecerijske in 4 pomočniki manufakturne stroke. 2 prodajalki, potnik za Gorisko in Kranjsko in 3 učenci. — Službe iščejo: posloyodja, 3 kontoristi, 8 pomočnikov mešane, 5 pomočnikov špecerijske, 2 železninske in 6 manufakturne stroke. 3 prodajalke in 6 kontoristinj.

Akademsko ferjalno društvo „Sava“ si je izvolilo na svojem rednem občnem zboru dne 4. avgusta 1906 sledeči odbor: Predsednik: tehnik Josip Kremenšek; tajnik: medicinec Ivan Matko; blagajnik: tehnik Ivan Plehan; gospodar: filozof Josip Šinkovec; odborova namestnika: medicinec Josip Klun in tehnik Gugo Widmayer; preglednika: filozof Adolf Turek in farmaceut Josip Peharec.

Na Jezerakem priredi «Akademski» krožek češke podružnice slovenskega planinskega društva» dne 19. avgusta t. l. izredni občni zbor. Pozivlja se vse člane akademike, da se mnogobrojno udeleže tega sestanka. Vabljeni in dobrodošli so tudi drugi dijaki in prijatelji planinstva. Pričetek ob 7. uri zvečer in po seji zabavni večer. Naslednje dni skupne ture po Savinskih planinah.

Čehi na sokolskem zletu v Zagrebu. Iz Zagreba poročajo, da pridejo češki Sokoli na zagrebški zlet v dveh posebnih vlakih, vseh bo okolu 1000. Ker je južna železnica Čehom delala zapreke, se peljejo češki Sokoli preko Pešte, kjer bodo na povratku priredili javno telovadbo skupno s

čamkajšnjim češkim Sokolom, ki slavi takrat svojo desetletnico. Po zletu odpotujejo Čehi preko Reke v Dalmacijo, obiščejo Šibenik, Split, Dubrovnik in Kotor, odkoder krenejo peš v Črno goro in na Cetinje. Čehom se pridružijo hrvatski srbski in slovenski Sokoli in vrnejo ta posest Črnogorcev v Pragi ob priliki IV. češkega vsesokolskega zleta 1903. Vendar pa potovanje v Črnogoro in v Dalmacijo ni zagotovljeno, ker je zaradi pomorskih vaj vojne mornarice težko dobiti primerno ladjo za izletnike. Na zletu v Zagrebu bo zastopan tudi mestni občinski svet zlate Prage, kakor je to posebni sokolski deputaciji izrečno obljubil župan dr. Groš.

Miroslav Vilhar. V nedeljo, dne 12. avgusta se je v slavnoznani Postojni odkril spomenik pesniku, pisatelju, glasbeniku in politiku — Miroslavu Vilharju. Iz Ljubljane in Trsta sta vozila posebna vlaka mnogobrojne udeležnike te znamenite slavnosti, iz bližnjih in daljnih krajev Notranjske so se zbrali čestilci Vilharjevega spomina k tem velepomembnem prazniku. Slovenci, osobito Notranjci, so s postavljenim spomenikom izkazali dolžno hvaležnost svojemu — vzor-možu. Miroslav Vilhar se je rodil l. 1818. v Planini na Notranjskem. Šolal se je v Postojni, Št. Pavlu, v Ljubljani in se učil pravoslovja na Dunaju in v Gradcu. Potem je prevzel gospodarstvo graščine Kalec pri Zagorju. S tem se je pričelo njegovo delovanje za slovenski narod, katerega je ljubil nad vse. V občevanju s priprostim kmetom se je navzel onega demokratičnega duha, one miline, ki preveva njegove pesmice, da so postale prava narodna last. Sirom slovenske domovine se pojo ljubke njegove pesmice, kakor: Po jezeru bliz Triglava, Mila, mila lunica, Ko tičica sem pevala, Pijmo ga, pijmo, in kdo ne pozna v srce segajoče mile «Zagorske». Izdal je tudi igro s petjem v treh dejanjih: «Jamska Ivanka». Kot deželni poslanec je izdal leta 1863. politični časopis «Naprej». Zaradi vsebine takrat preveč žaljivega članka je bil obsojen v šestmesečno ječo. Prosiť pomiloščenja ni hotel. Umril je leta 1871. V njegovo rojstno hišo se je vstavila spominska plošča l. 1890. — Njegov sin Fran Serafin Vilhar, ki je zložil slavnostno kantato za odkritje očetovega spomenika in bil tudi sam s svojo hčerko navzoč pri slavnosti, je znamenit slovensko-hrvatski glasbenik. K sklepu navajamo Vilharjev verz, ki je zapisan na njegovem spomeniku: Čujte, gore in bregovi, da sinovi Slave smo! In po njem se ravnajmo vsikdar tudi mi! Slava mu!

Proti pikni mušiči je baje najboljšo sredstvo naftalan. Pičeno mesto se mora takoj močno nadgrniti z naftalanom, tako da prodre res skozi kožo do komarjevega strupa. Na ta način ne le, da pik ne skeli, temuč tudi izostane oteklina.

Zverinski oče. Blizu Frankobroda je tovarniški delavec Weyl v pijanosti zlorabil svojo 13 letno hčer, potem jo pa grozno razmesaril. Odsekal ji je glavo, noge in roke ter ji razparal trebuh.

Dedič se iščejo za 60 milijonov kron. V Peterburgu je umrl generalni ameriški konzul Jurij Pomuž, ki je bil rodom Madžar. Leta 1848. je stal v vrsti revolucionarjev in ko so bili ti zmagani, je odpotoval v Ameriko. Z denarjem upravljajo zdaj oblasti v Washingtonu. Dozdaj se je oglasilo 11 dedičev.

Ne navadni testament. Najdaljši dosedaj znan testament je napisal angleški pastor Hulsen, ki je na 400 straneh navadnega poslovnega papirja zapustil vso svojo imovino vseučilišču v Cambridgeju. Do leta 1905 je bil znan kot najkrajši testament nekega Angleža, ki je zapisal: «Gospa N. naj ima vse, kadar umrjem.» Sedaj ga je prekosil Anglež Thorn v Streathamu, ki je zapisal in podpisal: «Vse materi.» Sodnik je ta testament priznal za veljavnega. Zapustil je 160.000 mark. Poln sarkazma je sledeči testament nekega Angleža: «Moja žena, ki je postala

vsled moje neumnosti moja boljša polovica, in ki je s priznano enerzijo vlačila moje dobro ime v blato, zapuščem letnih 5 funtov šterlingov, ki se ji morajo izplačati v najmanjših bakrenih novčičih. Nadalje naj dobi brezplačni preizkus mojega prvega, sedaj sodnijsko razveljavljenega testamenta, v katerem sem jo bil postavil za univerzalnega dediča svojega premoženja 130.000 funtov šterlingov.» Neki drugi nesrečni mož je zapustil svoji ženi en vinar s pogojem, da se ji mora odposlati v nefrankiranem kuvertu, tako da je vdova morala plačati še kazen. — Zopet drugi je zapustil ženi ravno toliko, da si kupi vrv za obesiti.

Izpred deželnega sodišča.

— Nevaren delomržež. Juri Guzelj, delavec iz Škofje Loke, je bil zaradi delomrznosti že v prisilni delavnici, ter že mnogokrat kaznovan. Dne 10. julija t. l. je prišel iz zapora iz Kranja in se je priklatil v Škofjo Loko. Ker je beračil od hiše do hiše, ga je orožnik aretoval v neki gostilni. Z veliko težavo in s pomočjo mestnega stražnika se je posrečilo ukleniti Guzelja, ker se je z vso silo branil verige ter suval okoli sebe. Med potjo k sodišču je preklinjal Boga, češ, «da ga ne pusti živeti». Obsojen je na 6 mesecev težke ječe.

— Na fante je streljal. Kmetška fanta France Šimenc in Peter Peterlin sta na pustni torek popivala v Funtkovi gostilni v Mengišu. Okoli 8. ure sta zapustila gostilno in korakala proti domu v Topole. Med potjo sta naletela na par mengiških fantov, katerim se je pridružil Miha Žnidar. Vnel se je tepež, pri katerem je Žnidar dobil v hrbet vbdolino. Fantje v Funtkovi gostilni so kmalu zvedeli o tem ter šli za Peterlinom in Šimencem, a ju niso dobili v vasi Topole. V tem pa zakriči Peterlin: «Nazaj, mengiški ravbarji, če ste zakaj.» Fantje jo ubero proti Peterlinovi hiši, a ta pograbi dvocevko, ter odda štiri strele na fante, od katerih so bili trije zadeti od siber. Peterlin, ki se je zagovarjal s silobranom, je bil obsojen na šest mesecev težke ječe.

— Paznika napadel. Henrik Črnagoj, prisiljenec ljubljanske prisilne delavnice, je z drugimi prisiljenici delal v tovarni na Savi. Pri kohanju neke jame mu je zaukazal paznik, naj kamen, namesto da ga razbija, vrže iz jame. To je ujezilo Črnagoja tako, da se je z orodjem, ki ga je imel v roki, lotil paznika. Paznik mu je izvil orodje ter vrgel Črnagoja ob tla. A ta ga je po obrazu opraskal in ga med potjo, ko ga je peljal v barako, večkrat s pestjo po glavi udaril. Obsojen je na 6 mesecev ječe.

Gospodarstvo.

Tedenski sejem v Kranju dne 13. t. m. Prignalo se je 133 glav goveje živine, 10 telet, 95 dom. prašičev, 262 ovca in 16 koz. 60 kg pšenice K 7:50, prosa K 7:—, rž. K 6:50, ovska K 7:—, ajde K 6:25, fižol, ribničan K —, koks K —, krompir 2:—.

Konkurenco nove planinske železnice že čuti južna železnica. Njeni dohodki so v dobi od 1. do 10. avgusta zaostali za več kot 100.000 K za dohodke lanskega leta v isti poslovni dobi.

Važno za konjerejce. Posestniki mladih žrebcev, tudi žrebet, se opozarjajo da država daje za rejo dobrih žrebcev podpore po 200 K na leto. Žrebce je treba takoj priglasiti konjerejskemu odseku v Ljubljani ali pa žrebčarskemu oddelku na Selu pri Ljubljani.

Poštno pristojbine se zvišajo še pred novim letom.

Najbolj natančna vaga na svetu. Kot taka bi se mogla imenovati tehtnica, katero je dala napraviti neka angleška banka. Ta je tako natančna, da, če se priloži nanjo poštna znamka, zrnca ali tudi — las, vse natančno odloči njena mera. Na tej vagi se

odpravi nad 200 kg čistega srebra ali — zlata na leto; nje slabost baje ne napravi do 10 miligramov. Ako je teža čez 200 kg, naznanja to v nalašč narejeni zvonec. Visokost te tehtnice je 2:20 m, teže ima 2 toni in stane 16.000 kron.

Telefonske pristojbine se znižajo v Avstriji že baje meseca oktobra t. l.

Loterijska srečka dne 11. avgusta t. l.
Gradec: 25 86 61 51 79

Slavnim šolskim vodstvom

najljudneje naznanja podpisana tiskarna, da ostanejo — kakor se poroča iz verodostojne strani — še vse stare šolske tiskovine, ker bodo uzorci za nove tiskovine z Dunaja došli šele v nekaj tednih. Nato jih bode deželni šolski svet šele revidiral, prilagodil in jih odobril. Uvedle se pa bodo

sukcesivno

da bode mogoče porabiti še staro zaloga. Toliko v vednost, da slavna šolska vodstva lahko že sedaj brez bojazni pravočasno naročajo potrebne šolske tiskovine.

Ker ima na zalogi še velikansko število šolskih naznanil, se udano priporoča z odličnim spoštovanjem

IV. Pr. Lampret
tiskarnar v Kranju.

Feller Elsa Fluid

S to znamko varovani Fellerjev rastlinski-essenčni fluid odstrani kašelj, hripavost, nervoznost, naduho, bolečine v vratu, prah in čenih, trudnost, slabost, vnetja, težkoče v dihanju, vročinske pojave, infuzenco zaslihtenje i. t. d., 12 malih ali 6 velikih steklenic franko 5 K, 24 malih ali 12 velikih 8 K 60 vin.

Naročajte pri **E. V. FELLERJU** v Stabljici, Elzina trg št. 202, Hrvaško.

Hvalijo se tudi Fellerjeve odvajajoče rahbarbar-kroglice z znamko «Elsa-Pillen», 6 škatlic franko 4 krone, 12 škatlic franko 7 K 60 vin. Pravega balzama ne dobite 1, ampak 2 ducata franko za 5 K; izvrsten je pri težkočah v želodcu. Zagorski prsni in sirup za kašelj 2 steklenici 5 K. Pravo norveško ribje olje 2 steklenici 48 c franko 5 K. 10-9

Gorenci! Svoji k svojim!

Kadar pridete v Ljubljano, obiščite

kavarno „LEON“

v Ljubljani, Stari trg št. 31.

Ondi dobite vsak čas najboljšo in najcenejšo kavo, raznovrstne likerje, pristno vino in priznano dobro vrhniško pivo. Tudi se lahko zabavate pri redko se nahajajočem Polyphon-Ochestron.

136-6 **Leon Pogačnik.**

Gorenci! Svoji k svojim!

Najnovejša iznajdba!

Lemin in Rosin iz sadnega soka kg 2 K. Vanin iz jajc, smetane i. t. d. . . 6 . Rabi se brez pridakov. Oddaja se najmanj 1/4 kg. Iz tega se napravi različni sladoled, mrzle in gorke pijače, dalje je fini pridelek za mlečne in močnate jedila, kavo, čokolado i. t. d.

Navodila priloži zastoj razposiljatelj

E. BRANDT

224
34.
tovarna finega peciva v Kranju

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju se nahaja odslej v 'Zvezdi'.

Poslano*).

Na še ostale možate sorojake!

Eksotične cvetlice: «spelato, va dentro, inkardinato, kaka, vaka, perko, porkada, morta, skovaca, kaskalo, ma čialo, brulo, serato, malo, paco» (oficijelno: lump, f. lot, fej) in vse to v domači izdaji: metla, umazan, podel pujs, poj'd noter, sram te bodi, svinjarja, madež i. t. d. — me že dišijo od leta '891 in so izšle iz iredentovsko-židovske-italijanske tržaške kliše, sugerirane jej in pomnoževane po dolgotrajnem hujkanju v humorističnih listih od gavnarske italijanske obitelji.

Izvestni faktorji pa, ki tam na jugu rešujejo državo tako, da se podira vse, namesto da bi vzeli uradnika-patrijota v zaščito, so vzeli psovke v zakup, potem ni čuda, da nam Italijani povsod lezejo v «špajskamro».

Enkrat «lump», enkrat «norec», to je bil neizdržljiv dvojni puntum saliens v predstavitveni zavijki za neizogiben konflikt, ker vsak lahko žali «lumpa», zlasti razupila tržaška poulična sodrga, vara pa «norec» ter mu po stanovanjih krađe obleko in denar.

Radi borbe za čast sem bil penzioniran — narobe radi obnašanja — ker sem v svoji tedanji umevni neradržljivi strajni nervoznosti nastopal preneljivo.

Brezmejna infamija pa je, da so mi miroljubno umaknivšemu se v zadnjo senčursko kočjo že peti dan po prihodu pod okni peli noč in dan vse one italijanske psovke, ki se sedaj že dve leti sem razlegajo po vseh bližnjih selih vprito najbližjih sorodnikov, vrhutega pa s takimi priveski, kakor da bi bil izlezel tam iz Gradiške ali Kapodistre. Umaknil sem se iz miroljubja v Kranj, pa kadar se pokažem v Senčurju, zacirijo one nesramne psovke.

Za sedaj posvarim v Kranju in trdnjavi na Pijemontu osebo, ki peče za neko stranko velike hlebe, in onega korenjaka, ki v širokih in dolgih pavšah rosi svojo orebo; kakor tudi onega možička, ki cementira častikrajo, naj me v izogib neprijetnosti puste v miru. Izvestne faktorje pa opozarjam, da bodem, če ne dobim glade Senčurja (priče imam, pa se ustavlja) zadoščanja brez ozira in potrebe nadaljnega discipliniranja, ker imam v roki razvozljane že vse zamotane nitke, objavil jako neprijetne stvari; kajti s tem sem finančno uničen, čast pa ukradena.

Kar Vas je še poštenjakov, bodite prepričani, da je to le perpetuum mobile, s katerim se depremira čisti značaj, da ne pride do samopojta.

Pod tem znamenjem sklenem z vzklikom: Oj, čemer! oj, grdi čemer!

Frano Globočnik

166 umir. c. kr. poštni oficijal.

*) Za vsebino je uredništvo odgovorno le v toliko, kolikor zahteva zakon.

O. Bernatovič

prodaja od 18. avgusta do 15. septembra zaradi primanjlovanja prostorov po zelo znižanih cenah, dokler je kaj zaloge:

300 jopic za dame in deklice po gl. 1'50, 2'—, 2'50
3'— do 5'—.

165 4—1

100 ogrinjal (Raglans) za dame in deklice v vseh
barvah po gl. 2'50, 3'—, 4'—, 5'— do 6'—.

300 oblek za moške in dečke iz suknja in kamgarna.
po gl. 3'—, 4'—, 5'—, 6'— do 8'—.

250 oblek za otroke iz suknja in perila po gl. 1'—
do 2'—.

Klobukov iz volne za moške in dečke od 50 kr. naprej.

Površniki, ulstri, pelerine in haveloki po zmerno najnižjih cenah.

 Angleško skladišče oblek

Ljubljana, Mestni (Glavni) trg št. 5.

Naznanilo otvoritve.

Usojam si slav. občinstvu uljudno naznanjati, da sem prevzel s 1. avgustom t. l. občeznano

trgovino z urami, zlatnino in srebrnino

od g. H. Suttnerja v Kranju na glavnem trgu poleg lekarne.

Vsled dolgoletne izkušnje in enoletne mojsterske prakse v Trziču ter opremljen z vsakovrstnimi v mojo stroko spadajočimi predmeti, sem v prijetnem položaju ugoditi vsestranskim zahtevam častitih naročnikov. — Priporočam se torej p. n. občinstvu v blagohotno naklonjenost s zadržilom, da bom skušal postreči vsakemu najbolje in najtočneje.

Z odličnim spoštovanjem

Rudolf Rus

urar.

164—1

V KRANJU, 15. avgusta 1906

Za vsako novo uro jamčim 2 leti.

Točna in cena popravila ur.

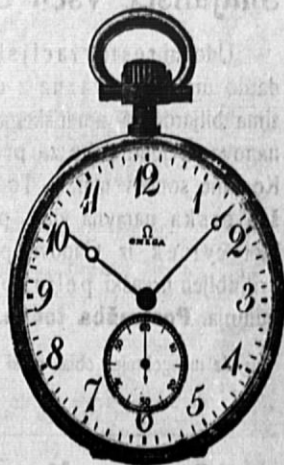
Najcenejša in največja domača
eksportna tvrdka!

Razpošiljanje švicarskih ur na vse
kraje sveta!

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg nasproti rotovža, preje v Kranju.

Naznanilo preselitve.

Ujjudno naznanjam, da sem se preselil iz Kranja v glavno mesto Ljubljano in otvoril na Mestnem trgu, nasproti rotovža

veliko na novo urejeno prodajalno

z največjo zalogo ur, zlatnine, srebrnine in brilantnega blaga. Toraj je priložnost cenjenim odjemalcem, da si osebno lahko izberejo blago, istotako vabim vsakogar, da si ogleda mojo prodajalno, v kateri se nahaja ne samo blago, katero je navedeno v cenilniku, ampak ogromna izbira vseh različnih, modernih ur, kakor: **žepnih, salonskih in stenskih ter budilk, briljantov, zlatnine in srebrnine, po konkurenčnih cenah.** Ker vse blago nakupujem za gotovi denar in tudi prodajam blago za gotovi denar, nimam napeljano na obroke, zato mi je posebno še vsled ogromnega prometa, ker razpošiljam svoje blago na vse kraje sveta, mogoče, prodajati pristno in fino blago po prav nizkih cenah.

Zahvaljujem se cenjenim odjemalcem za dosedanje zaupanje in prosim taiste, naj blagovolijo tudi naprej ohraniti moji trgovini svojo naklonjenost.

Z velespoštovanjem

H. SUTTNER.

OPOMBA:

163 8-1

Prosi se, da se blagovolijo pošiljati odslej naročila in dopisovanja na naslov:

H. Suttner, Ljubljana, Mestni trg.

Ceniki zastonj in poštnine prosto.

HOTEL „ILIRIJA“

69—24 Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, moderno urejena kavarna z dvema najnovejšima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene sobe za prenočevanje. — Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljše štajerska naravna vina, pristni dolenski cviček iz Gadove peči, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. **Postrežba točna. Cene nizke.**

Za mnogobrojen obisk prosí spoštovanjem

Fric Novak.

M. Podkrajšek

frizer za dame in gospode

Ljubljana, Sv. Petra cesta 35. Filijalka 140—5 nasproti hotela „Union“

System Salto

GOLDENE MEDAILLE
BERLIN 1901

prilagočena za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniško pripravljene gorko in mrzlo zračni sušilni aparat Suši brez nadležne vročine. Ne povzroča skrčenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las.

Zaloga vsakovrstnih vpletik striženih in zmešanih las
Oddelek za dame s separatnim vhodom.

Gorka kopelj.

Slav. občinstvu naznanjam, da sem otvoril v svoji hiši v Kranju, Savsko predmestje štev. 37

banjsko kopelj

(tri banje in eno pršno kopelj), ki bo od danes naprej odprta sl. občinstvu vsak dan od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer. 141—6

Cene: Mrzla kopelj 40 vin., gorka (30—350) 80 vin., gorka pršna kopelj 1 K za osebo.

Prilogača se **Matija Ažman** mizarški mojster v Kranju.

Mrzla kopelj.

Pod to
znamko
je spoznati
prodajalne,

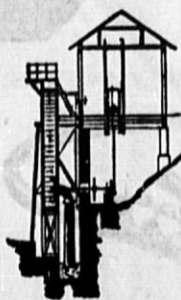
v katerih
se prodajajo
samo Singerjevi
šivalni stroji

Singer Co., akc. druž. za šivalne stroje Kranj, glavni trg 192.

33—25

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom «izvirne Singerce». Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki «izvirni Singerjevi stroji» kvečjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kakega poročstva, niti doposlati posamnih delov.

G. Tönnies

69—9

tovarna za stroje, železo in kovinolarvna v Ljubljani priporočajo kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vrtilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 71—42

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

prilogača svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Členiki se doposlejo na zahtevanje zastoj.

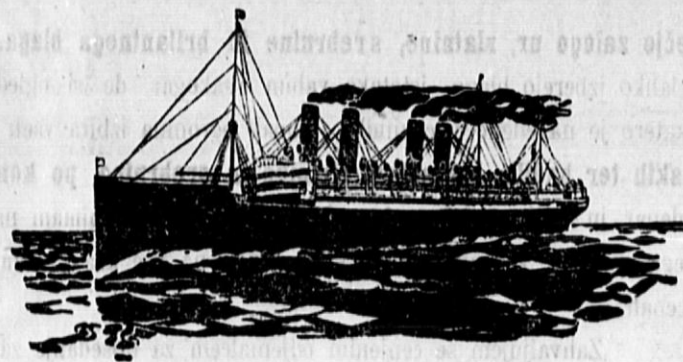

Seydlin

Najbolje za zoba.

Dobiti se lekarin G. K. Savnika Kranju

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severnnonemškega Lloyd“ iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni. Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorskih ulicah št. 35
nasproti občeznane gostilne «Pri starem Tišlerju».

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštena, realna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorabo, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvanredno ceno bez Galdestoa. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi letki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Brazilija, Ruba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd. 186—41

Berite.

Pozor.

Prosi se vsako kopelj pol ure prej naznaniti.

Prosi se vsako kopelj pol ure prej naznaniti.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj toliko v sebi, je torej najlaše prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo s imenom **Ivan Hoff** in s levo varstveno znamko.

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev
1/2 » 50 »
Dobiva se povsod.

Ugodna prilika!

Samo 3 goldinarje

stane poštna pošiljka brutto 5 kg (50 do 60 kosov), pri izdelovanju neznatno poškodovanega, lepo zbranega, po cvetju dišečega **toaletnega mila** (vijolica, španski bezeg, šmarnica, breskvino cvetje i. t. d.)

Razpošilja proti povzetju podjetje

MANHATTAN 86-18
Budimpešta VIII, Bezerédigasse 3.

Aleksander Ambrožič
urar in trgovec na Bledu

priporoča veliko zalogo pravih švicarskih žepnih ur različnih znamk

dalje vsakovrstnih stenskih in budilnih ur, verigic, prstanov, uhany i. t. d., 79-15 vse po najnižjih cenah.

Josip Pogačnik
krojaški mojster
Radovljica št. 41
Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico v izdelovanje vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in kelesarskih oblek in ogrinjal ter havelokov. Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. Naročila se izvršujejo po najnovjšem kroju točno in poeni. Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro in natančno mero se jamči. Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih oblek. Istotam se dobe tudi vsakovrstni dežniki in solnčniki najboljšega izdelka ter se sprejemajo tudi popravila. 134-6

Zahvala.

Gospod Hinko Suttner, urar in trgovec, je daroval ob priliki preselitve iz Kranja v Ljubljano tukajšnjemu pevskemu zboru 50 kron. Za ta blagodušni dar, ki je pričla njegove posebne naklonjenosti napram pevskemu zboru, se mu najiskrejeje zahvaljuje

Pevski zbor
«Narodne čitalnice» v Kranju.

160

Lepo, močno sidano, skoro novo **posestvo (vilo)**

s hlevi, sadnim kostanjem, zelenadnim vrtom ter 2 johi travnika, njiv in kozolci, vse pri hiši z najlepšim razgledom na dobrem, čistem zraku, za letovičarje posebno ali pa za gostilničarje s koncesijo, radi bolezní **takoj prodam** ali pa celoletno v najem oddam po dogovoru, 156-2

Naslov pove upravništvo «Gorenjca».

Podpisana uljudno naznanjam slav. občinstvu, da sem zopet prevzela

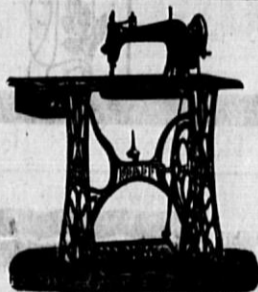
restavracijo „pri Panju“ na Bledu

katero bodem vodila pod najboljšo oskrbo. Na razpolago imam tudi **sobe** za prenočevanje tujcev, dalje bode vedno skrbiljeno za okusna gorka in mrzla jedila ter za izvrstno vinsko kapljico.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

Ana Urinšek
gostilničarka.

161 4-1

Pfaff-ovi šivalni stroji

so najboljši za družinsko rabo.

Šivajo, pošivavajo, vežejo. — So nedosežni za obrtne svrhe. — Šivaje naprej in nazaj. — Teko na kroglicah!

Glavno zastopstvo:

Frančišek Tschinkel

Ljubljana
mestni trg 19.

Kočevje
na gradu.

131-6

Pivovarna

G. Auer-jevih dedičev

v Ljubljani

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborno

marčno in na bavarski način varjeno pivo

v prid družbi sv. Cirila in Metoda

75-36

2 meblirani sobi

v hiši št. 110 nasproti župni cerkvi v
162 Kranju se takoj oddasti. 2-1

Prvo in največje specijalno razpe-
vališče drzave za

vozna kolesa, šivalne stroje in zraven spadajoče stvari

Mittler & Co., Dunaj XIII/5
Hittelbergstrasse 27

priporoča svoja dobro znana in priljubljena **oklepna kolesa**. — Bogato ilustriran cenik z 128 str. za l. 1906 se pošlje zastoj in poštne prosto. Iščejo se zastopniki in prekupovalci v vseh delih države. 47-9

20 kron nagrade

dobi oni, koji zve za zločinca, ki je odnesel
napisno tablo **tvrške Singer & Co.** pri kolo-
dvoru v Kranju. 153-2

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, glavni trg št. 5.

106-11

Ravnokar sem dobil bogato zalogo najno-
vejših **jesenskih** in **zimskih** oblek za go-
s; ode, **gospe**, **dečke** in **deklince**, kakor tudi
ovratnic (koljé) za gospe in gospodične vsake
barve najnovejše fazone. Vse po čudovito
nizkih cenah.

Posebno primerna prilika za nakup oblek
šolski mladini.

Kaj je

SEYDLIN?

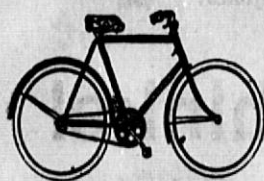
Priznana najboljša, po najnovejših
izkušnjah higienije sestavljena in večkrat
odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobiva se pri gg. I. Krašovicu, A. Trevnu
ter gospej Jerici Morič.

Izdovalec: O. Seydl, Ljubljana, Špi-
talske ulice 7. 76-43

Velika zaloga koles, šivalnih strojev in izgotovljenih oblek

za gospe
in dečke.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam,
da sem založil poleg šivalnih strojev in koles tudi
veliko izgotovljenih oblek
za gospe in dečke dobrega dunajskega izdelka
99-11 **v veliki izbiri.**

Obenem naznanjam, da se dobe **kolesa popolnoma nova**
od 65 gl. naprej, **šivalni stroji pa že od 45 gl. naprej.**
Velike važnosti je tudi **stroj za pletenje nogovic, spodnjih**
jopic i. t. d., ki je zelo pripraven za vsako večjo družino,
na katerem se lahko v enem dnevu naplete 6-8 parov
novih velikih nogovic; tudi stare se lahko podplete zelo
hitro. Pouk preskrbim vsakemu cenj. kupcu brezplačno
ter se ga lahko nauči v teku 4-6 dni. — Umetno ve-
zenje in pletenje na šivalnih strojih se poučuje vsak dan
v moji hiši **zastoj**. — Da so šivalni stroji, kakor „Adler“,
„Bobbin“, „Ringsif“ i. t. d., katere prodajam jaz, ravno
tako dobri in še celo boljši od drugih strojev, koje pro-
dajajo druge tvrške. Vrhutega so pa moji stroji še 20 %
cenejši. To pričajo mnoga zahvalna pisma od boljših kro-
jačev in šivilj, ki so kupili stroje pri meni.

Priporočam se sl. občinstvu, da se ozira pri nakupu
na mojo zalogo, kjer se najbolje in najceneje kupi, ter
prepriča, da so moja zagotovila resnična.

Lovrenc Rebolj v Kranju, glavni trg št. 189.

Mavricij Smolej

urar in trgovec na Jesenicah

priporoča svojo veliko zalogo

pravih švicarskih žepnih ur

vsake vrste, dalje **budilke**, **ure z nihalom**, **prstane in**
veržice i. t. d. po najnižjih cenah.

Popravila se izvršujejo v lastni delavnici, točno in
po nizkih cenah.

Precizijske ure kakor: Schaffhausen srebrna
od gl. 19.50 naprej, „Intact“ srebrna od
gl. 14.50 naprej, „Omega“ srebrna od gl.
14.— naprej. Sistem „Roskopf“ ure od
gl. 2.40 naprej. — Prava zlata ženska ura
od gl. 9.75 do 18.—. Enaka s 3 pokrovi
od gl. 15.— do 29.—. Srebrna pancir ve-
rižica 100 gr. teška gl. 4.90, 50 gr. gl. 2.50.

Ceneje kot povsod drugod!

Potrebščine za kolesa in gramofone.

97-12

Zaradi kakovosti in
nizke cene priporo-
čam posebno preci-
zijsko uro „Intact“.

'North British and Merkantile'

Zavarovalna družba proti ognju.

Ustanovljena leta 1809.

Skupna zavarovalna varščina znaša nad 524 milijonov kron v zlatu.

Zavarovalna varščina zavarovalnine proti ognu znaša 201 milijon kron v zlatu.

Ta zavarovalna družba proti ognju je najbogatejša in najstarejša v Avstriji, je najvišje koncesionirana, je odgovorna avstrijski sodni oblasti in se kosa z vsako slično domačo zavarovalnico.

Zavaruje se lahko pod najugodnejšimi pogoji

škoda, povzročena po ognju in strelji

na poslopijih, premakljivem blagu in vsakovrstni zalogi, zavarujejo se lahko travniški in poljski pridelki, dalje celo živina, ki je morda na pašni od strele zadeta. Zavarovalščina je taka, da z ozirom na nizko ceno ne zaostaja za nobeno še tako solidno zavarovalnico.

Nastala škoda se hitro pregleda in takoj izplača.

Razna pojasnila daje in zavarovalne pogodbe sklepa v vsakem večjem okraju obstoječa agentura, pred vsem pa

generalna agentura v Gradcu, Radetzkyjeva ulica št. 6.

218-35

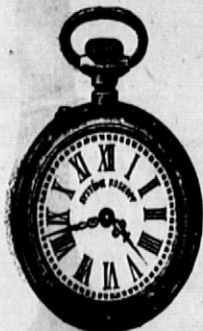
Najcenejša in največja domača
ekspozitna tvrdka.

Razpošiljanje švicarskih ur na
vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. Suttner v Ljubljani

Št. 502. Nikelnasta anker-remontoar-Roskopf, trpežno kolesje, gl. 2-45, snaka iz pravega srebra gl. 8-95, leta z dvojnimi tršim srebrnim močnim pokrovom gl. 6-50 in naprej.

priporoča svojo izborno zalogo najfinjših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski, verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfinjšega izdelka po najnižjih cenah. — Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zasteni in poštine prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

Št. 506. Prava srebrna cilindar-remontoar, trpežno kolesje in močni pokrovi, gl. 4-85, ista z dobrim ankerkolesjem gl. 5-95 in naprej.

138-6

HOTEL „VEGA“

v Spodnji Šiški pri Ljubljani

ob glavni cesti nasproti ljudski šoli.

se priporoča slavn. občinstvu za mnogobrojni obisk. Točijo se pristna bizeljaka, ljutomerska, dolensjaka in vipavska vina ter mengiško dvojnemarčno pivo.

Gorka in mrzla jedila ob vsaki uri. Posebna soba za večje družbe je na razpolago.

Velik vrt s teraso in krasnim razgledom na Kamniške planine in Šmarno goro.

125-7

Za tujece novo opremljene sobe: postelja 1 K, soba z dvema posteljama 2 K.

Jako ugodna prilika za letoviščarje, za katere se cena primerno zniža.

Na razpolago so vsi domači listi.

Cene naadne! Točna postrežba!

Z odlič. spoštovanjem

ANTON MAVER, lastnik.

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarске zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovani z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 72-45

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stevbeno-umetniško in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vešna vrata, balkoni, verande, stolpne kriše, štedilnike itd.

Specijaliteti: 78-57

valjični zastori (Rollbalken).

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 189-6

Avgust Dreise

prva in največja tovarna
peči in glinastih izdelkov
v Ljubljani.

MEMBRE DE JURY HORS CONCOURS

Zobo- tehnični atelje Oton Seydl pri g. dr. E. Globočniku v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vrvnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah.

100-12
Plombe v zlatu, porocelanu, amalgamu in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specijalist. Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Rastlinski liker
in rastlinska grenčica

„Jelen“

sta sestavljena iz najzdravilnejših planinskih rastlin,
podpirata in pospešujeta prebavo, krepiata želodec in
ž njim celo človeško telo ter sta vsled teh svojih
odličnih lastnosti najboljša izdelka te vrste.

Edini izdelovatelj:

122-8

Anton Jelenec v Idriji

imetelj rastlinske destilacije „Jelen“.